

TATABÁNYA ÉS SZŐLŐS TEMPLOMAI HÍRÚJSÁGA

2023. AUGUSZTUS

LAUDETUR JESUS CHRISTUS!

Augusztusi miserend és események a tatabányai és vértesszőlősi templomokban

2023. augusztus 1.	kedd	Liguori Szent Alfonz püspök és egyháztanító 7.30 Felsőgalla, 7.30 Bánhida
2023. augusztus 2.	szerda	Szent Özséb püspök 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 3.	csütörtök	Köznapi - elsőcsütörtök 7.30 Bánhida 18.00 – 19.00 szentmise, szentségimádás, gyóntatás és agapé- Alsógalla
2023. augusztus 4.	péntek	Vianney Szent János áldozópap – elsőpéntek – litánia, szentségimádás minden templomban 17.00 Felsőgalla, 17.00 Vértesszőlős, 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 5.	szombat	Köznapi 18.00 Alsógalla – Szent István templom (hálából gyermekekért), 19.00 Bánhida (+ Koller István halálának 10. évfordulója)
2023. augusztus 6.	vasárnap	Urunk színeváltozása 8.00 Felsőgalla, 9.00 Vértesszőlős, 9.30 Alsógalla, 9.30 Kertváros (tisztítótűzben szenvedő lelkekért), 11.00 Bánhida, 11.00 Óváros, 15.00 Körtvélyes, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 7.	hétfő	Köznapi 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida (hálából élő gyermekekért)
2023. augusztus 8.	kedd	Szent Domonkos áldozópap 7.30 Felsőgalla, 7.30 Bánhida (Rózsafüzér Társulat élő tagjaiért)
2023. augusztus 9.	szerda	A keresztről nevezett Szent Terézia Benedikta (Edith Stein) szűz és vértanú - Európa társvédőszentje 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 10.	csütörtök	Szent Lőrinc diakónus és vértanú 7.30 Bánhida (Rózsafüzér Társulat elhunyt tagjaiért)
2023. augusztus 11.	péntek	Szent Klára szűz 17.00 Felsőgalla, 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida (+ szülőkért)
2023. augusztus 12.	szombat	Köznapi 18.00 Alsógalla – Szent István templom, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 13.	vasárnap	Évközi 19. vasárnap 8.00 Felsőgalla, 9.00 Vértesszőlős, 9.30 Kertváros (élő családtagokért), 9.30 Alsógalla, 11.00 Bánhida, 11.00 Óváros, 15.00 Fatimai imaóra a Bánhidai templomban, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 14.	hétfő	Szent Maximillian Mária Kolbe áldozópap és vértanú 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 15.	kedd	Szűz Mária mennybevétele, Nagyboldogasszony 7.30 Felsőgalla, 11.00 szentmise a Cseri úti Idősek Otthonában, 17.00 Vértesszőlős, 17.00 Óváros, 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida (hálából)
2023. augusztus 16.	szerda	Köznapi 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida (Szűzanya tiszteletére)
2023. augusztus 17.	csütörtök	Köznapi 7.30 Bánhida (betegek gyógyulásáért)

2023. augusztus 18.	péntek	Köznap 17.00 Felsőgalla, 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 19.	szombat	Szent Bernát apát és egyháztanító 18.00 Alsógalla – Szent István templom, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 20.	vasárnap	Szent István király – Magyarország fővédőszentje - Kenyérszentelés 8.00 Felsőgalla, 9.00 Vértesszőlős, 9.30 Kertváros (Niezer családjáért), 9.30 Alsógalla – Bem utca - búcsúi szentmise, 11.00 Bánhida, 11.00 Óváros – búcsúi szentmise, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 21.	hétfő	Szent X. Piusz pápa 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 22.	kedd	Boldogságos Szűz Mária királynő 7.30 Felsőgalla, 7.30 Bánhida (bűnösök megtéréseért)
2023. augusztus 23.	szerda	Köznap 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 24.	csütörtök	Szent Bertalan apostol 7.30 Bánhida
2023. augusztus 25.	péntek	Köznap 17.00 Felsőgalla, 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 26.	szombat	Köznap 18.00 Alsógalla – Szent István templom (+ Erdész Gyuláné), 19.00 Bánhida
2023. augusztus 27.	vasárnap	Évközi 21. vasárnap 8.00 Felsőgalla, 9.00 Vértesszőlős, 9.30 Kertváros (Rózsafüzér Társulat élő és elhunyt tagjaiért), 9.30 Alsógalla, 11.00 Bánhida, 11.00 Óváros, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 28.	hétfő	Szent Ágoston püspök és egyháztanító 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 29.	kedd	Keresztelő Szent János vértanúsága 7.30 Felsőgalla, 7.30 Bánhida (tisztítóútzben szenvedő lelkekért), 18.00 – 19.00 virrasztás, szentségimádás a Bánhidai templomban
2023. augusztus 30.	szerda	Köznap 18.00 Alsógalla, 19.00 Bánhida
2023. augusztus 31.	csütörtök	Köznap 7.30 Bánhida

Mit is ünnepünk Nagyboldogasszony napján?

Augusztus 15-e Nagyboldogasszony, azaz Szűz Mária mennybevételének napja, a Katolikus Egyház legnagyobb Mária-ünnepe és egyben Magyarország patrónájának is ünnepe. Az ünnep legrégebbi elnevezése: Mária elszenderülésének, halálának a napja. Szűz Mária mennybevételének dogmáját, amely szerint Jézus anyja a földi létből testével-lelkével együtt egyenesen a mennyei boldogságba jutott, 1950. november 1-jén hirdette ki XII. Pius pápa Munificentissimus Deus kezdetű apostoli konstitúciójával.

Az ősegyházig nyúlik vissza a hagyomány, hogy Jézus Krisztus nem engedte át a földi enyészetnek édesanyja, Mária holttestét, hanem röviddel halála után föltámasztotta, és magához emelte a mennyei dicsőségbe. Az ünnep meglétéről a 7. századtól tanúskodnak írásos emlékek, Mária mennybevételét 847-ben IV. Leó pápa tette hivatalos ünneppé. Az 1446. évi Müncheni Kódexben találkozni először magyar elnevezésével: "Marianac fel menbe vetele."

Mária halálának és mennybemenetelének története kedvelt témája volt a középkori egyházi művészetnek, a kódexirodalomnak, a vallásos népkönyveknek, az epikus énekeknek. A hagyomány szerint Jézus három nappal előbb tudatta anyjával halála óráját. Mária testét az Olajfák hegyén vágott sziklásírbá fektették, temetésére az apostolok felhőkön érkeztek a világ különböző tájairól. Tamás csak harmadnapra jelent meg, és miután látni akarta az elhunytat, felnyitották a sírt, amelyből kellemes balzsamillat áradt. A koporsó viszont üres volt, csak halotti leplek voltak benne. Míg az apostolok ezen álmétkodtak, az égbolton megpillantották Mária testét, amint az angyalok énekhang kíséretében a mennyekbe emelik.

Magyarországon Szent István király avatta ünneppé Nagyboldogasszony napját. Az államalapító király minden évben erre a napra, augusztus 15-ére hívta össze Fehérvárra a királyi tanácsot, hogy törvénykezést tartson. Élete vége felé, már betegen, ezen a napon ajánlotta fel az országot Szűz Máriának, és 1038-ban ezen a napon halt meg.

A felajánlás nyomán a magyar történelem évszázadaiban a közjogban is érvényesült a Regnum Marianum-eszme, amely szerint Magyarország Mária országa. Nagyboldogasszony ünnepe egyben Magyarország patrónájának napja is, a Mária-kegyhelyekre való zarándoklatok, körmenetek, búcsúk ideje.

A Katolikus Egyházban a Mária-napok között Nagyboldogasszony napja a legbensőségesebb, legmagasztosabb ünnep, amelyhez számos legenda és népszokás fűződik. Mindenekelőtt ilyen a Mária-virrasztás magyar hagyománya, amely azon a hiten alapul, hogy ezen a napon a napfelkeltében meg lehet látni a "Napba öltözött asszonyt", akiről az Újszövetség a Jelenések könyvének 12. fejezetében tudósít.

A másik ismert hagyomány a virágokból összeállított Mária-koporsó készítése vagy a virágszentelés. A megszentelt illatos füveket és virágokat később a halott koporsójába tették, hogy Máriához hasonlóan ő is dicsőségre jusson. A megszentelt füveket, virágokat olykor az épülő ház alapjába, másutt a csecsemő bölcsőjébe vagy a fiatal pár ágyába helyezték. Úgy tartják, hogy e nap időjárásából a termésre is következtetni lehet: ha a Nagyboldogasszony napja fénylik, jó lesz a bortermés.

A népi kalendáriumban a "két asszony köze", azaz az augusztus 15. és szeptember 8. (Kisasszony napja) közötti időszak varázserejűnek számít. Ekkor kellett szedni a gyógyfüveket, kiszellőztetni a téli holmikat, a ruhaféléket, hogy a moly beléjük ne essen.

Augusztus 20. – A Szent István-nap története

A rendszerváltás óta ez a nap vált a legfontosabb magyar állami ünnepé. A történelem során azonban igen sok és különféle tartalom kötődött hozzá, amit érdemes áttekinteni. Mikor és hogyan alakult ki a Szent István-napi nemzeti ünnep?

A szentekkel kapcsolatban általában könnyű dolgunk van, hiszen ünnepnapjuk szinte minden esetben haláluk – azaz égi születésük – napja. István esetében azonban ez nem pontosan így történt, bár a két nap (halála napja és ünnepnapja) nincs messze egymástól. Közismert a király Hartvik püspök által lejegyzett legendájából származó hagyomány, amely szerint István halálos ágyán Magyarországot Szűz Máriának ajánlotta. A Szűz Máriával való kapcsolat azonban nem merül ki ennyiben, István halála napjáért könyörgött is: „Közelgett éppen a jeles ünnep, ugyanazon Örökszűz Mária mennybevitelének az angyalok és az emberek előtt nevezetes napja; nagyobb irgalom reményét remélte, ha e nap örömei közt bomlana fel teste, ezt külön könyörgésekkel kérte; sóhajtozás s könnyek árán el is nyerte. Ennek megfelelően tehát ma is úgy tartjuk, hogy Szent István 1038. augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján hunyt el.

István kultuszának igazi kezdetét az 1083-as szentté avatása indította meg. Szent László ebben az évben a magyar keresztény hagyományok elmélyítésére tudatosan több szentet is (például Szent Imre, Szent Gellért) kanonizált. A ma is „használatos” ünnepnap innen számítható, ugyanis az oltárra emelésre augusztus 20-án került sor, az István által építtetett székesfehérvári Szűz Mária-bazilikában. A későbbiekben több csodás gyógyulást is feljegyeztek, mely István sírjánál történt. Nem véletlen, hogy a király iránti tiszteletből a későbbi középkori uralkodóink is a legtöbb esetben mellé, Székesfehérvárra temetkeztek.

A Szent Jobb

Az ünnepnek egy másik fontos eleme a „Szent Jobb”, a király kézereklyéje már a középkor óta. A középkorban a kézereklye a Bihar megyei Szentjobb község melletti monostorban volt elhelyezve, amely fontos zarándokhellyé vált.

A Szent Jobbot a 15. században vitték Székesfehérvárra, ahonnan a török korban – nem teljesen ismert módon – került Dalmáciába, egészen pontosan Raguzába. Már a törököt kiűző I. Lipót is (akiről kevesen tudják, hogy a török kiűzése után Szent István mintájára ismét följánlotta az országot Szűz Máriának) vissza akarta szerezni az értékes ereklyét, ám hosszú alkudozás után csak Mária Terézia tudta ezt elérni 1771-ben. A Szent Jobb júliusban érkezett vissza Budára, óriási ünnepek közepette, sőt az ünnepeket a jövőre nézve is elrendelte, így Mária Terézia tekinthető a Szent István-nap alapítójának, bár az ünnep ma megszokott elemei közül a Szent Jobb-körmenet csak a 19. században vált rendszeressé.

A Szűz Mária-kultusz és a Szent István-nap

Szent István ünnepének formálódását végigtekintve nem lehet elfeledkezni arról, hogy az ünnep évszázadokon át erősen összefonódott a Szűz Mária-kultusszal is, hiszen maga a király imádkozott azért, hogy Nagyboldogasszony napján haljon meg, illetve ő ajánlotta fel az országot Szűz Máriának. Európában több nemzetnél – köztük a magyaroknál is – kialakult Szűz Máriának az adott népet és országot védő szerepéről szóló elképzelés.

Magyarországon a Patrona Hungariae és a Regnum Marianum kifejezések írják le ezt, más-más jelentéstartalommal. Előbbi kifejezés Magyarország fő vallási védnökeként fogja fel Máriát, míg az utóbbi kifejezés sokkal inkább politikai jellegű, az István-legendától kezdve bizonyítja az ország szuverenitását a különböző középkori hatalmakkal szemben. A protestantizmus visszaszorítása érdekében a 17. századtól kezdve a „Regnum Marianum” új, ellenreformációs tartalmat nyert. A 18. század végétől a nemzeti öntudat kialakításában és a felvilágosodás elleni küzdelemben volt fontos szerepe, míg a Horthy-korszakban a Szent István-i Magyarország revíziós gondolatát is alátámasztotta. Jól látható tehát, hogy a középkorban Szent István ünnepe jelentősen összefonódott a Szűz Mária-kultusszal, majd az újkor folyamán fokozatosan elkülönültek egymástól, és István ünnepe egyre inkább világi, állami tartalmat nyert.

A Szent István-nap állami ünnepé válik

Egy évszázaddal később, 1891-től lett munkaszüneti nap augusztus 20. Támogatottsága nem volt egységes, ugyanis a protestáns felekezetek kevésbé lelkesedtek egy alapvetően katolikus gyökerű ünnepért. A Horthy-korszakban új lendületet vett Szent István kultusza és ezzel ünnepnapja is. A két világháború között vált az ünnep állandó elemévé a tűzijáték is. A kultusz csúcspontját 1938 jelentette, amikor a király halálának 900. évfordulóján megtartották a Szent István-emlékévet, s ugyanakkor emelték a szent király napját nemzeti ünnepé.

Az ünnep népi hagyományai

Augusztus 20-ához számos népszokás kötődött az évszázadok során. Ilyen például a „két asszony közének” nevezett népi hagyomány Nagyboldogasszony (augusztus 15.) és Kisasszony (szeptember 8.) között: az időszaknak varázserőt tulajdonítottak, ekkor kellett gyógyfüvet szedni, s ekkor ültették a tyúkokat, hogy jó tojók legyenek.

Bár az aratás kezdetét hagyományosan Péter-Pál napra (június 29.), a végét pedig július közepére tették, az aratás végéről és az új kenyérről megemlékező aratóünnep mégis kezdett augusztus 20-ához kötődni.

A századfordulótól az állam is bátorította ezt a hagyományt, mely fokozatosan vált országosan is elterjedtté, ezért már a Horthy-korszakban országszerte tartottak aratóbálokat vagy „a magyar kenyér ünnepét”.

Az ünnep ezen eleme a II. világháború után vált kiemelten fontossá, hiszen a Szent István-napnak tagadhatatlanul vallási tartalma is volt, amit a berendezkedő új rendszer igyekezett súlytalanná tenni.

Augusztus 20. a második világháború óta

Közismert, hogy végül az egész ünnepnek teljesen új tartalmat adtak 1949-től augusztus 20. az Alkotmány ünnepévé vált. Ezzel párhuzamosan Szent István ünneplése teljesen elhalványult, Szent Jobb-körmenetet utoljára 1947-ben lehetett tartani, még Mindszenty bíboros vezetésével.

Augusztus 20. eredeti tartalmát Szent Istvánra és az államalapításra emlékezve a rendszerváltással nyerte vissza. Ekkortól indulhatott újra a Szent Jobb-körmenet is. 1991-ben az Országgyűlés döntést hozott, hogy a magyar állam fő ünnepe augusztus 20. Mindez pedig a 2011-ben kihirdetett Alaptörvényben is kiemelt helyen szerepel.

Napjainkra az aratóünnep motívuma is szépen beleilleszkedett az ünnepnap tartalmába: ország kenyerét és ország tortáját is választanak ez alkalomból.

Az elmúlt évtized egyik fontos új elemeként jelent meg a Szent István-rend átadása. A kitüntetést még Mária Terézia alapította, ám 1946-ban megszüntették. Az új Alaptörvény hozta ismét létre a rendet, melyet 2013. óta adnak át az ünnepnapon.

Halottaink június és július hónapban:

Bánhida: Matay István (szül: Nábrándfa, 1950.06.03.), temetése 07.06-án volt,
Pintér Ferenc (szül: Tatabánya, 1940.05.12.), temetése 07.05-én volt,
Nagy Béláné Szabó Mária (szül: Bicske, 1935.01.23.), temetése 07.06-án volt,
Triska József (szül: Nagyigmánd, 1949.10.08.), temetése 07.12-én volt

Alsógalla: Kolecz János Kálmán (szül: Alsógalla, 1941.05.08.), temetése 07.13-án volt

Felsőgalla: Bebők Lászlóné Klementi Mária (szül: Tatabánya, 1949.03.01.), temetése 07.06-án volt,
Szigeti Gyula (szül: Bánhida, 1944.01.27.), temetése 07.19-én volt

Vértesszőlős: Pintér Ferencné Slezák Ágnes (szül: Vértesszőlős, 1955.10.26.), temetése 07.25-én volt

Kereszteltek június és július hónapban:

Bánhida: Laza Máté Miklós és Turza Boglárka gyermeke János (szül: Tatabánya, 2023.01.28.), keresztelése 06-25-én volt,
Meleg József és Tóth Betti gyermeke Lara Julianna (szül: Budapest, 2018.06.24.), keresztelése 07.01-én volt,
Tóbiás Tamás és Simon Eszter gyermeke Eszter Júlia (szül: Tatabánya, 2007.10.15.), keresztelése 07.01-én volt,
Ábrahám-Tandari Norbert és Oláh Nikoletta gyermeke Norbert Krisztián (szül: Tatabánya, 2022.05.10.), keresztelése 07.08-án volt,
Ábrahám-Tandari Norbert és Oláh Nikoletta gyermeke Nikoletta Mária (szül: Tatabánya, 2014.03.24.), keresztelése 07.08-án volt,
Lukács Elemér és Molnár Zsuzsanna gyermeke Levente Mihály (szül: Tatabánya, 2022.09.17.), keresztelése 07.15-én volt,
Vágó István és Orsós Éva gyermeke Nolen Bence (szül: Tatabánya, 2021.11.04.), keresztelése 07.15-én volt,
Szám Donát és Dóczi Klaudia gyermeke Bertalan Donát (szül: Budapest, 2021.01.20.), keresztelése 07.15-én volt,
Havalda Attila és Bodzán Erika gyermeke Nóra Tamara (szül: Tatabánya, 2019.10.03.), keresztelése 07.16-án volt,
Hartai Péter Antal és Havalda Edit gyermeke Hanna Janka (szül: Budapest, 2019.06.28.), keresztelése 07.15-én volt
Nyvelt Patrik és Raffael Krisztina gyermeke Patrik Dilen (szül: Tatabánya, 2020.11.13.), keresztelése 07.22-én volt,
Janetka Alex és Tóth Adriána gyermeke Nándor Antal (szül: Esztergom, 2022.12.12.), keresztelése 07.22-én volt,
Kiss Zoltán és Pankotai Erzsébet gyermeke István (szül: Tatabánya, 2022.09.12.), keresztelése 07.22-én volt,
Neuberger András és Virág Zsuzsanna gyermeke Virág Mária Magdolna (szül: Tatabánya, 2022.06.25.), keresztelése 07.23-án volt,
Zánkai István Krisztián és Kispataki Tímea gyermeke Ninetta Mária (szül: Győr, 2022.11.23.), keresztelése 07.23-án volt

Kertvárosi altemplom látogatási rendje:

Minden nap 8.00-19.00 óra között a kiadott belépőkártyákkal lehet az altemplomba bejutni.

Isten éltesse mindazokat, akik augusztus hónapban születésnapot, névnapot, házassági évfordulót és más rendkívüli ünnepet ünnepelnek. Imádkozzunk mindazokért, akik szociális otthonokban bentlakók, bejárók. Az otthonok dolgozóira, idős, beteg, elfáradt, kórházban, otthon, betegágyban fekvő, első péntekes testvéreinkért. Imádkozzunk azokért, akik gyermekáldást várnak, s azokért is, akik gyermekáldást kaptak. Gyászolókért, özvegyekéért, szomorúakéért, árvákéért, elesettekéért, s mindazokéért, akik az örökkévalóságba költöztek. Számunkra itt a földön kialudt egy gyertyaszál, de fenn az égen ragyog egy csillag. Kéréseikkel és észrevételeikkel forduljanak a szerkesztőhöz. Közérdekű cikkek, információk megjelentetéséhez kérjük megjelentetni kívánt cikkeiket, írásait leadni minden hónap harmadik vasárnapjáig a plébánián, vagy a templomokban.

Tatabánya és Szőlős Templomai Hírújsága - Felelős szerkesztő: Gedő Attila plébános Római Katolikus Egyházközség
2800 Tatabánya, Gellért tér 6. Tel: 34/337-422 E-mail: Banhida@puspokseg.hu

Megjelenik minden hónap első vasárnapján 100 Ft